

نورۇل يوردى

نورۇل اوجاقلارنىڭ ناسىر افشارى بايلىرىمۇ

جلد : 2 — 22

تەشرىف ئاتى 1928
اۋن يىلى بىشى سەنە

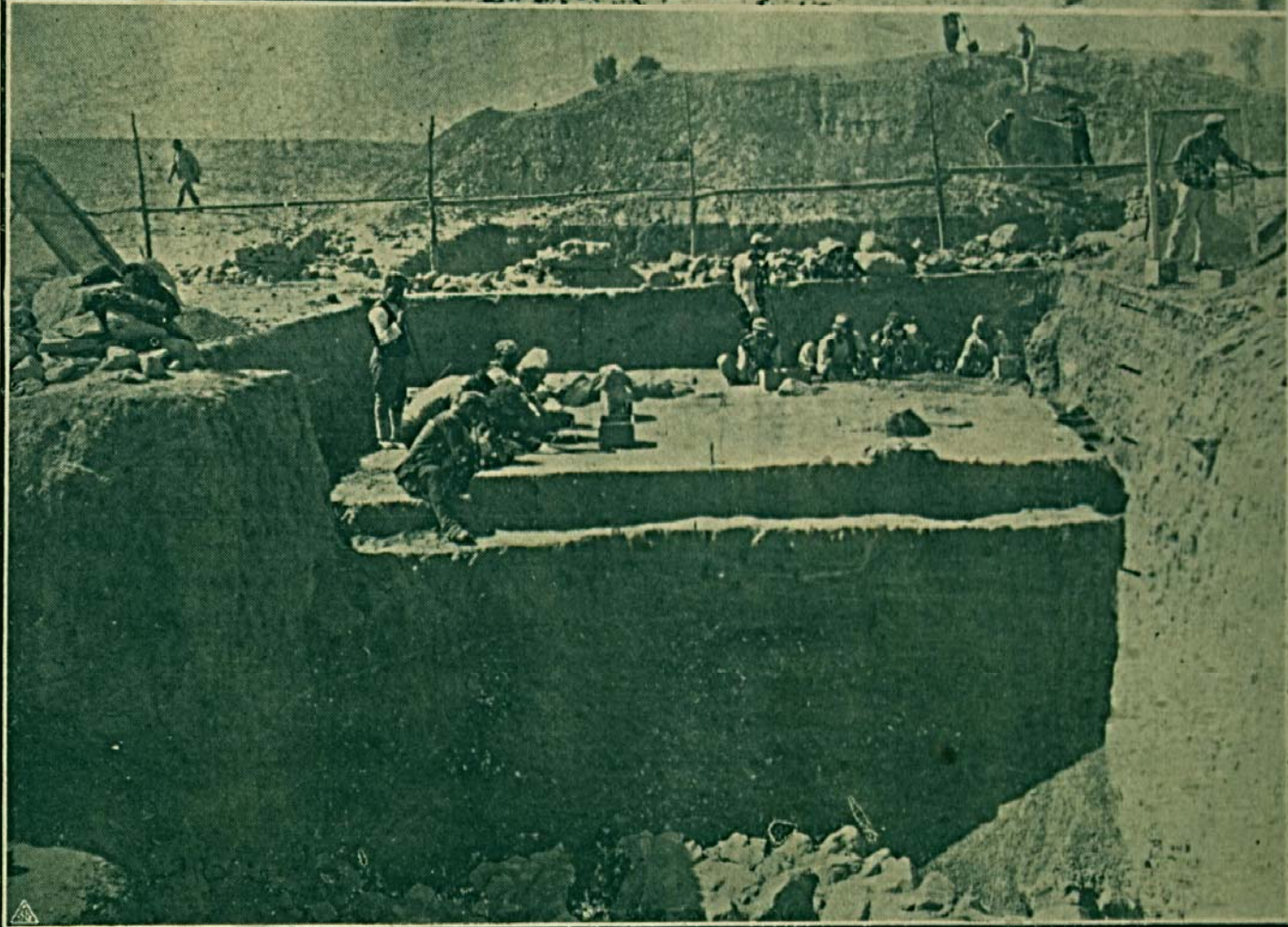
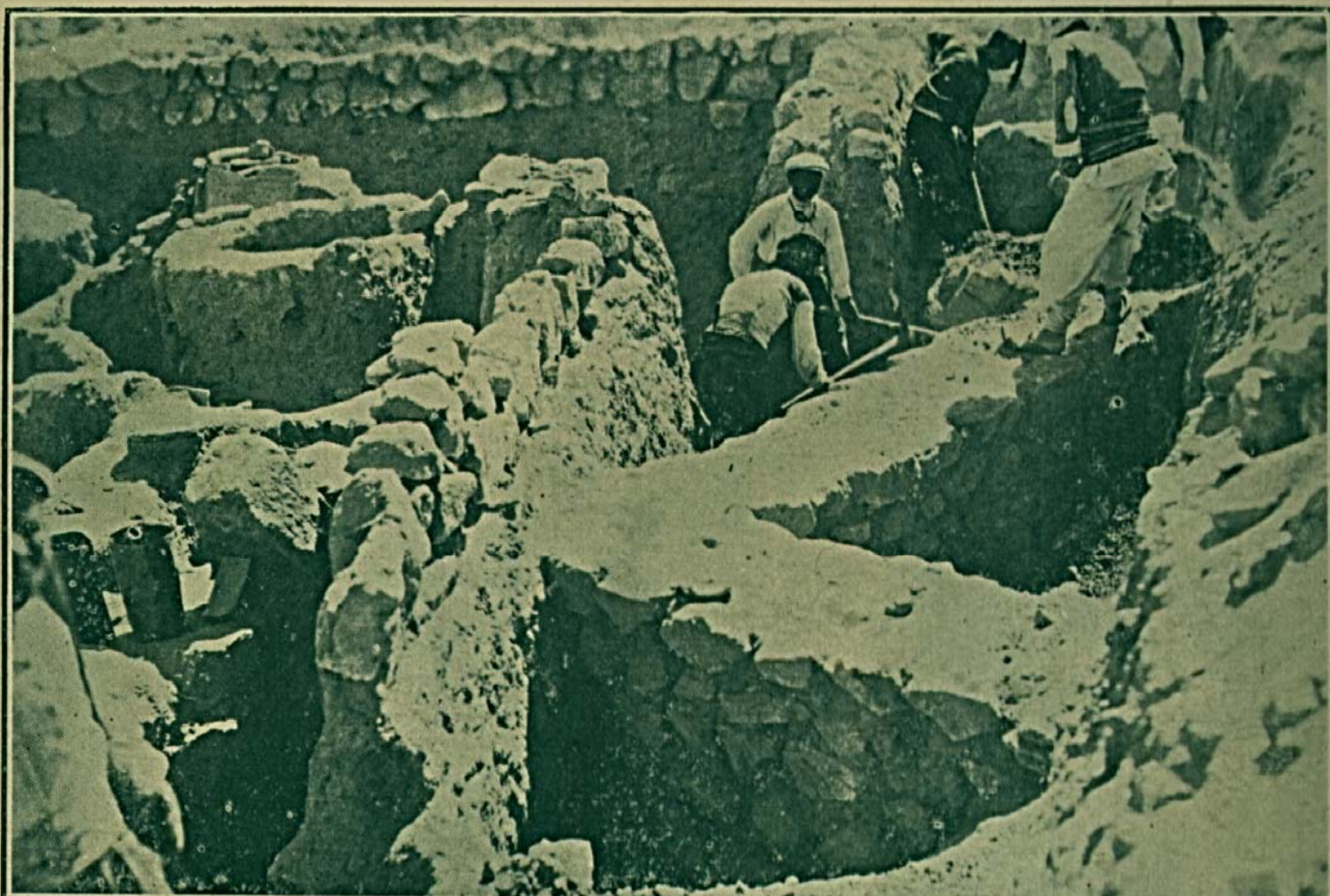
صافى : 11 — 205

آمریکا شیکاگو دارالفنون شرق مؤسسه‌سی
انسان مدینتک منبع‌لری آراشدیرمقله مشغولدر .
مؤسسه‌نک رئیس و مؤسسی پروفور Dr. yames
H. Breasted ک یاننده علی‌نار حفریاتی باشاران
Dr. Hans Hennig von der Osten هیئت
شعبه‌سی مدیردر . دوکتور Dr. Erich F. Schmidt
ده‌ایش بولومنده اوستنک قوتلی‌ظهریدر .
علمی نتیجه‌لر قدر متخصص عالمک یتشمه‌سی‌ده
بزی علاقه‌دار ایتدیکی جهته‌ایکی محترم ذاتک باشده
ترجمه‌حالی‌لری اوکره‌نمکه چالی‌شورز . فون‌دراوستن
زیرده‌کی نوطلری لطف ایدیورلر :

« 1899 ده پوتسدامده تولد ایتدم . پدرم
اسکی بر عسکر عالمه‌سندندر . اولجه دیپلوماسی
مسلکنه حاضرلاندیم ، اون‌دورت سنه‌دنبری‌ده هیئت
تاریخیله‌مشغولم . 1918 ده انکلیرله قارشی‌قابری‌ده
حرب ایدرکن آغیر‌صورته‌ده مجروح اولدم . اختلال
سنه‌لرنده برلین دارالفنونه آرکه‌تولوژی تحصیل
1923 ده آمریقایه‌هجرت ایتدم . نیویورک‌تروپولیتن
موزه‌سندنه آسیستان بولاندیم‌صره‌ده هیئت‌مهرلرینه
دائر نشر‌یافته بولوندم . هیئت اکسپدیسونلری
نتیجه‌لری تطمین ایتدیکی جهته‌کوچوک آسیا هیئت
سفریه‌سنی‌احضار ایتدم . آسیاده‌حفریاتده بولنه‌بیلیمک
ایچون تشویقاته باشلادم . 1926 دن اعتباراً هر
سنه آناتولی‌یه‌گلبورم . بوملک‌کنده چالی‌شیلایق‌نه
کیش ساحه وار . انسان دوشونیرسه‌دلی‌اونور .
هیئت تدقیقاتی‌موجود ادبیانه‌استناداً اولجه‌هیئتله
دائر بسله‌دیکم قناعتلرک تماماً یا‌کاش اولدیغنه
ایناندم . شیمدی اوکره‌ندکلی اونوغه چالی‌شور
ونه هیئتلی ونه‌ده غره‌قلری آرایورم . بولدیغی
آکلامایه چالی‌شورم . علمی‌ده بر اکنجه تلقی
ایتمورم . اوافق بر کتابه‌ایله سنه‌لرجه اویالایق
بی تطمین ایتمز . داها چوق وداها طولی‌کورمک
ایسته‌بورم . بر قبلی قرقه یارمق علمک اصل هدفی
دکلدیر ، بویر واسطه‌در . تاریخ و آرکه‌تولوژی‌نک
وظیفه‌سی مختلف مدیتلر و مختلف قوملر آراسنده‌کی
رابطه‌لری آراشدیرمق بوکون یاشادیمز مدیتی

دها ای آکلامق ونقدیر ایتکدر . دوستم‌اشیت
بوسبتون آیری برتیدر ، اونفرعانه‌فضله اهمیت‌ویرر .
بکا دها ایلری کیتک‌ایچون ایجاب ایدن اساسلری
حاضرلار وینی‌ناملار . اوچ‌سنه‌دنبری آناتولی‌ده
چالی‌شدق‌دن صکره اسکی آناتولی مدیتی حقنده بر
فکرم واردر . فقط قطعی مطالعه‌لری‌اندن چکینیم
بوسنه کی حفریات نتیجه‌سندنه آناتولی‌ده هیئتلردن
اولده بر مدیت اولدینی تحق ایتدیر . المزدکی
ماتریاله استناداً هیئتلرک سائر اقوام آراسنده‌کی
موقعی تعیین ایده‌بیلیرز . موزه‌لری دوله‌یرمق‌ایچین
دها چوق حفریات یایق لازم‌ایسه‌ده بزم بولدیغمز
موادده علمک بومشله‌یه متعلق مشکلی‌نه آرزچوق
جواب ویره‌بیله‌جک قیمتده‌در . بز هیکل‌کی
فوق‌العاده کوسترشلی بارجه‌لر بولارق شرف تأمینه
چالی‌شمیورز . بونلر فردی‌در . بز خلق مدیتی
وئاتفی آرایورز . بسیط بر هیئت کویلوستک نعل
یاشادیغی اوکره‌نمک ایسته‌بورز . بر کویلی قولاندینی
چوملکی نعل سوسلیور ، بونی بیلمک بر قرالک
هیکلدن بزم ایچون دهامهم‌در . بویوک مونومانلره
باقارق بر خلقک مدیتی حقنده فکر یورونمک تماماً
یا‌کشدیر . بویوک مونومانلر فردی‌در بز علی‌شارده
حفریات یابارکن بوی حیاتک کوچوک فقط مهم
وئاتفی قاجیرمق ایسته‌مدک . اونک ایچون هرآووج
طویرانی دقتله معاینه ایتهدن آتادق .. »

فون‌دراوستن‌دن هیئت اقوامه متعلق بیلگی‌لری
صوردیغمز زمان زیرده‌کی ایضاحاتی لطف ایتدیلر :
« هیئتله اصیلزاده و عیارلردن مرکب بومله
بکزه‌بور . هیئتله بیلکده برمدیت کتیرمه‌مثلر ،
بر مدیتک تشکی امکاتی خلق ایتلدیر . اونلرک
مکمل بر حکومت و حرب تشکیلاتی واردی . رعایای
تشکیل ایدن مختلف اقوام قانونلرک حمایه‌سندنه
سکونتله چالی‌شه‌بیلورلردی . هیئتله آناتولی
مرکزنده 600 - 700 سنه قادارقالدیله . سواقلر
تنظیمی و استحکاملر انشاسی کی مهم ایشلری
اولدیغدن کیفیت اعتبارله یوکسک ، فوق‌العاده
آرتیستیک اثرلر بر اقامادیلر . هیئتلرک مرکزی

علی شاد هوپوکنده بایرامیه مفریات فعالینلرنده

یالکنز علم آدملمری دکل تماسده بولندیغمز هر
شخص بزم ایشمزه جدی علاقه کوسترمشدر .
بو بزم سیمیزک مکافاتیدر .

علی‌شار حفریاتی یابانلرک ایکنجی مهم رکتی
اولان دوقتور اشمیت ترجمه حاللریله علی‌شارده
چالیشدقلمری اصوله دائر زبرده کی ایضاحاتی لطف
ایتدیلر :

« 1897 ده بادن بادنم دوغدم . قارلسروهه
و برلینده ره آل کیمنازیوم وقادهت قورینی ا کمال
ایتدم . حرب عمومی ده روس اسارتیده درت سنه
قالدم . برلین دارالفنوننده اولجه اقونومی پولیتیک
تحصیل ایشدیم . 23 ده آمریقایه هجرت ایله
قولومبیا و نیویورک دارالفنونلرنده اتنولوژی ،
آنتروپولوژی ، آرکه‌ئولوژی تحصیل ایتدم .

(آره‌زونا) ده آمریقا ایندیانیلری (پوته‌لو)
مدینتک تدقیق ساحه‌سندنه یابیلاں اوچ ا کسپه .
دیسونه اشتراک ایتدم . قبل التاریخ ایندیانیلریله مشغول
اولدم . آره‌زوناده طوپراق آلتندده کی مدینت
طبقه‌لری آناتولی ده کومولی مدینت طبقه‌لرینه نظراً
دها اینجه در . بر طبقه ایله دیگر طبقه آراسنده پک
جزئی فاصله اولدیغندن چوق دقتی چالیشمق لازمدر .
دوقتوراتهزم طبقه‌لرک ره لاتیف قرونولوژیسنی تعیین
اوزرینه در . یوز بیکلرجه چنانغی عدسه ایله
معاینه دن کچیرمک اینجاب ایتدی . عین اصولی علی
شار هوپوکننده تطبیق ایتدک . دورلرک اوصاف
میزه سنی تعیین ایچون بر ساحه‌ده اوزر - یکر میشر
سانتیمک طبقه‌لرکسه رک محتویاتی تثبیت ایله مهندس
کاغذینه شماری یابدق .

علی‌شار هوپوکی 30 متره یوکسه کلکننده در .
فقط اصل شهر 7 - 8 مترو یوکسه کلکننده هوپوکی
آنکننده بولونیور . هوپوکی یالکنز بر قومک اشغالنده
قالماشدر . طوپراق سطحنه یقین بعض برلرده تورک
اولری ، اونک یاننده رومن اولری ، اونک یاننده ساچوق
ایزلی و اردر . یکی کان قوم اسکی قومک براقدی
خرابه‌لرک اوستقنه دکلده ، یانه انشآت پایور .
یوقاریده کی قلعه قسمندینه یکی رومن دورینی بولوق .
فقط تورک اولرندن و رومن اولرندن آشانی ایتلکجه
وضعیت دکیشیور .

بعض برلرده ده اولاه عثمانی تورک‌لرنی ، صکره
سلجوقیلری ، صکره رومنلری (بیزانتین آز)
صکره بزم IV دردنجی دیدیکمز هانکی قومه عائد
اولدیغنه بیامدیکمز بر طبقه‌ی ، صکره IIIb عنوانی

یوزغاد طرفنده بوغاز کوینده اولسه کرکدر . بزم
بولدیغمز اشیانک مهم بر قسمی هیئتلرک مرکزی
آناتولی ده حکومت سوردیکی زمانه مصادفدر .
هیئتلر زماننده آناتولی کوچوک قراقلاره آیرلشدی .
فقط هیئتلردن اول آناتولی عرق اعتباریله
متحدیدی . زبراً بولدیغمز ورنجی دوره عنوانی
ویردیکمز قیرمنی چناق‌لر آناتولی‌نک هر طرفنده
بولونیور . جغرافیا نقطه نظرندن آناتولی مهاجرت
اقوامک اساس کچید یولیدر . آناتولی ده هیئتلردن
اول بولسان قوم او درجه قوتلی ایدی که ، بوندن
صکره بوتون سیاسی تحولاته رغماً بو اسکی عرق
وارلغی غائب ایتیور . غالب‌لرک کتیردیکی مدینتله
اسکی مدینت بوله‌شیور اسکی ایز تماماً سیلنمیور .
آناتولیلی بر عرق میدانه کایور . اسکی آناتولی
عنصری هیچ بر وقت تماماً قاقمش دکلدر .

هیئتلرک آدی مصر هیه‌روغلیفلرنده (خه‌تا
cheta) آتور و بابیلون ده (خاتی khatti) اینجیل ده
(Hitites) هیئت اولارق کچیر .

ایلک دفعه اولارق بر هیئت مدینتی موجود
اولدیغنی علم دنیا سنه حاقیران (پروفیسور سه‌یس)
کندیسی اینجیلی صیق صیق اوقویان بر راهب
اولدیغندن اوچ اسم آراسنده (هیئت) طرزینی
ترجیح ایتدی و اوندن صکره بواسم تعمیم ایتدی .
بر آلمان عالمی اسکی مصر لساننده کوشه (خاط)
دنیلدیکنی و مصر لیلرک کوشی آسیای صغرادن تأمین
ایتدک‌لرنی هیئتلرک مرکزی اولان (خاتوشاش)
کوش شهری معناسنه کلدیکنی کوستردی .
دوقتور فورده رک افاده سنه کوره بوغاز کوینده بولان
بر کتبه‌ده قرال (موشه‌لش) ک آناتولی‌نک
مختلف محالرنده درت بوپوک شهر انشا ایتدیکی
یازیلیدر . بو درت شهر دن برینک آدی (آنقوواش) در .
دوقتور فورده رک آنقره‌نک بو آنقوواش دن نشآت
ایتدیکنی ظن ایدیور . بونظریه هر حالده دوغرو
اولسه کرکدر . وضعیت جغرافیایه کوره محقق
پوراده بر هیئت استحکامی موجوددی . و اساساً
هیئتله متعلق بعض پارچه‌لر بولنمشدر .

علی‌شارده چیقان اشیانی معارف و کالتی آنقره
اتنوغرافیا موزه‌سندنه تشهیر ایتمکله اصابت ایتمشدر .
بز تورکیه جمهوریتی مرکزینه خارجی کوسترش
اعتباریله پک بارلاق اولسه ده مطلق صورتده علمی
قیمتی حائز بر قوللکسیون هدیه ایتدیکمز دن ممنونز .

دورندهده تعمیر واکال ایشلدر . قلمهده اسکی هیئت دورندن صکره بکهدیکمز II نجی دور چیقیمور I نجی دور آتاری بولنیور . دیمک یوقاری قلمهده نه عثمانلیر ونه سلجوقلر ونهده II نجی دور مدینه مصادف اقوام اوطورمه مشلدر . IIIa اسکی هیئت دورینه تشهر ایتدیکمز هیروغلیف مهرلر مصادفدر . تشهر ایتدیکمز اسطوانه شکلنده کی مهرلرده II نجی دور مصادفدر .

شانترک قاپادوقیاده بولینی اشیا بزم II نجی دورده بولدیغمز اشیا ابله برچسنددر . کول تیهده کی هیئت تابلترینکده بو II نجی دور مصادف اولدیغی ظن ایدیورز . قیصری ده حفریات پایان هوروزنی طبقه لرك اوصاف ممیزه سنه دقتله جالیقما دیقندن تداعی باقمی کوچدر . ایی بر تکنیک و ایی بر اصول دائره سنده آنجیق ییلکی نك افق کیشلر وحفریاتلردن مطلوب علمی نتیجه لر حصول بولور .

فون دراوستن واشمیتک علمی اهریاتی حقنده علاقه دارلره برفکر و برمک ایچون چیقاردقلری ائرلرک ایسته سنی بورابه درج ایتکی فائده لی بولیورز :

Osten, Hans Henning von, 1899 - Der Rauberberg bei Schwenow in der Mark .

(In Mannus , 1928 . bd . 15 , p . 299 - 304 . illus .)

Osten, Hans Henning von der, 1899 - A Babylonian amulet .

(In New york . Metropolitan museum of art . Bulletin , 1924 .

V . 19 , b . 145 - 148 . illus .)

Osten, Hans Hennig von der, 1899 -

The museum collection of oriental seal - stones .

(In New york . Metropolitan museum of art . Bulletin , 1925 .

V . 20 , p . 80 - 85 . illeus .)

Osten, Hans Hennig von der 1899 - Seven parthian statuettes .

(I n The Art bulletin , 1925/26 . v .

8 , no . 3 , b . 169 - 174 . illus .)

Osten, Hans Hennig von der, 1899 -

The snake symbol and the Hittite twist .

(In American journal of archaeology , 1926 . v . 30 , b . 405 - 417 . ilius .)

ویردیکمز یکی هیئت طبقه سنی صکره IIIa عنوانی ویردیکمز اسکی هیئت طبقه سنی اوندن صکره II نجی دور دیدیکمز بر طبقه بی نهایت I نجی دور دیدیکمز میلاددن اول 5 - 6 بیک سنه اولکی بر طبقه بی بولیورز .

عثمانی تورک طبقه سننده تخمیناً (390) سنه لک طوبراق لوله لر بولدی . ساجوق دوری طبقه سننده راقا جنسه مشابه چناق چوملک بولدی . روما دوری طبقه سننده بویوک قسطنطین پاره سیله رومن چوملکچیلککله مخصوص موتیولر بولدی . بورومن دورینه عائد چناق چوملک terra Sigillata و Arezzo تپنده در .

IV نجی دور چناق چوملکی بسیط بشدلر موتیون کوستریور . بو دور هیئتله رومنلر آراسنده در .

IIIb عنوانی ویردیکمز یکی هیئت دورنده کی چناق چوملکلر بویالی و دائره وی خلقه لرله و کییک رسمیلره سوسلیدر . بوغاز کوی دورنده بولسان چناق چوملکله بردر .

IIIa عنوانی ویردیکمز اسکی هیئت دوری هندسی تزییناتله سوسلیدر . بو طبقه ده بولسان چناق چوملک کول تیه دورینه مصادفدر .

II نجی دور عنوانی ویردیکمز دور چوق مهمدر . بو دورک چناق چوملککله مثلثی شکلر و دستلرنده قوش بروق کی آغزلر قوللانقده در . همان تکمیل قابلرک دیپلری سیوری اولارق بیتمکده در . بونلرک یره اوطورماسی ایچون اسکیدن صماندن یاخود پیشمش طوبراقدن معمول بر خلقه بولنوردی . بو دورک چناق چوملکی بویالی دکلدر .

I نجی دور عنوانی ویردیکمز دورده چناق چوملک هپ قیرمزی رنگده در . و بونلر چرخله دکل هپسی آله یاپیامشدر . بو آسیای صغرا ده ایلک تشکل ایدن مدینه دورینه مصادفدر .

بو اصولی سعیدن صکره هوبوکک دیگر عملرلنده طبقه لره اهمیت ویرمه دن قازساق بیله چیقان اشیا نك اوصافنه باقارق هانکی دورده عائد اولدیغی سویلیه بلیورز . قلمهده رومنلردن صکره دردننجی دورک کسکده در . اونک آلتنده هیئت طبقه سی موجوددر . IV طبقه نك هانکی قومه عائد اولدینی مجهولدر . IIIb یکی هیئت دوری بوغاز کوی دورینه مصادفدر . IIIa اسکی هیئت دورنده قلمه یاپیش یکی هیئت

Osten, Hans Hennig von der, 1899-
The ancient settlement at kurigen
kaleh in Asia Minor .

(In American journal of semitic
languages and literatures , 1926/27 .v .
43 , b. 288 - 294 . illts .)

Osten, Hans Hennig von der, 1899-
Explorations in Hittite Asia Minor .
(In Journal of semitic languages
and literatures , 1926/27 .v . 43 O . 73 -
176 . illus . (incl . maps))

Osten Hans Hennig von der, 1899-
Zwei neue labartu - amulette .
(In Archiv fur orientforschung ,
1937 . v . 4 , hft . 2/3 , b . 89 - 92 .
illus .)

Osten, Hans Hennig von der, 1899-

An unnoticed ancient metropolis of
Asia Minor .

(In the Geographical review, 1928.
v. 18, no. 1, b. 83 - 92. illus.
incl . maps))

The seal stone collection of mr .E.F.
neuell - New york. 2 vol.

Anatoliou studies 1926 .

The excovation of Alishar Hlüyük 1927

« « « « « 1928

Explorotoin in Hittite Asia Minor
(2) 1928 Archeolôgical survey of Asia
Minor vol. 1 host. 1.

دوقنور راشمینک اثرلری ده شونلردر :

Dr. Erich F. Schmidt.

The Mrs. B. Thompson Expedition
A Stratigraphic Study in The Gilo-
Salt Region. A. Of. Sc.

